Jaarstukken 2020

recreatieschap
marrekrite

Jaarverslag 2020

Inhoud

1	**Programmaverantwoording**	**10**
	Beleidskader	11
1.1	Programma Bedrijfsvoering	15
1.2	Programma Waterrecreatie	16
1.3	Programma Landrecreatie	19
1.4	Programma Baggeren	20
1.5	Programma Ontwikkelingen	22
1.6	Programma Wimpels, Donateurs & Vrijwilligers	23
2	**Paragrafen**	**28**
2.1	Lokale heffingen	29
2.2	Weerstandsvermogen	29
2.3	Onderhoud Kapitaalgoederen	36
2.4	Financiering	38
2.5	Bedrijfsvoering	39
2.6	Verbonden partijen	40
2.7	Grondbeleid	40
3	**Jaarrekening 2020**	**43**
3.1	Balans per 31 december 2020	44
3.2	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	45
3.3	Toelichting op de balans per 31 december 2020	48
3.4	Programmarekening 2020	62
3.5	Toelichting en verschillenanalyse op de programmarekening 2020	64
3.6	Overzicht incidentele baten en lasten	68
4	Wet Normering Topinkomens (WNT)	71
5	Controleverklaring Bentacera	77
	Bijlagen bij de Jaarstukken 2020	83

1

Programma-verantwoording

Beleidskader

Al vele tientallen jaren beheert Recreatieschap Marrekrite in de provincie Fryslân de toeristische basisinfrastructuur op *water* en *land.* Opgericht in 1957 was onze focus de eerste 55 jaar exclusief gericht op het realiseren van meer natuurligplaatsen voor de watersport. Inmiddels beheren we op meer dan 300 plekken door de hele provincie ruim 600 aanlegvoorzieningen (damwanden, steigers en MarBoeien). Aaneengeschakeld gaat het om een enorme capaciteit, namelijk ca. 33 km.

In 2012 werd ons takenpakket verbreed door de toevoeging van het domein van de “landrecreatie”. Hierdoor zijn we in de bijzondere omstandigheden gekomen dat -op Ooststellingwerf en de Waddeneilanden na- alle Friese gemeenten als deelnemer bij het schap zijn aangesloten.

Naast de verantwoordelijkheid voor het beheer van de fiets- en wandelknooppuntnetwerken en overige routestructuren, kregen we ook de opdracht om te inventariseren welke recreatieve routes er in Fryslân allemaal zijn (beheer routedatabase). Na een paar stille jaren zijn in 2020 goede vervolgstappen gezet ten aanzien van de ontsluiting en verdere doorontwikkeling van recreatieve routes in Fryslân. Op dit moment nemen Merk Fryslân en de toeristische regio-organisaties in dit proces de leiding. Marrekrite is nauw betrokken en werkt ondersteunend mee aan deze belangrijke opgave.

Los van de bovenstaand genoemde taken, heeft Marrekrite tevens de opdracht om haar deelnemers gevraagd en ongevraagd te adviseren over alle voorkomende zaken, die betrekking hebben op de toeristische infrastructuur op water en land en over de verbinding van die velden. Marrekrite verricht deze taken als GR (Gemeenschappelijke Regeling) namens haar deelnemers, de provincie Fryslân en de Friese gemeenten. Ooststellingwerf is formeel geen lid, maar met deze gemeente wordt wel nauw samengewerkt. Datzelfde geldt voor de Groninger gemeente Het Hogeland (oostzijde Lauwersmeer).
Onze werkzaamheden hebben tot doel een professionele,

aantrekkelijke en uniforme recreatieve infrastructuur op water en land te realiseren. Dit alles doen wij in het belang van onze eigen inwoners *(recreanten)*, maar evengoed als service en ontzorging richting onze inkomende gasten *(toeristen)*.

Wat heeft het per saldo gekost?

	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	JR 2020	JR 2019
Baten	1.602.377	2.302.377	2.375.654	2.518.423
Lasten	-1.305.835	-1.940.377	-1.953.009	-1.915.068
Saldo (voor bestemming)	296.542	362.000	422.644	603.355

* De verschillen tussen realisatie en begroting zijn opgenomen in de toelichting op de programmarekening

Wat hebben we in 2020 gedaan per programma?

2020 was voor Marrekrite een bijzonder jaar. Het was alsof of de hoogtijdagen van de watersport, zoals we die kenden in de jaren ’80 en ’90 van de vorige eeuw, weer even terug waren. Door het uitzonderlijke voorjaar en de gunstige zomer, maar vooral ook door de effecten van de coronacrisis, was het ongekend druk op het water en dus ook rondom onze voorzieningen. Aan het einde van het seizoen waren onze wimpels vrijwel uitverkocht, een unicum in onze historie.

Maar niet alleen op water, ook op “land” was het veel drukker dan andere jaren. Doordat mensen er meer in hun eigen omgeving op uit trokken en velen ook op vakantie in Fryslân gingen, bevond Marrekrite zich met *varen, fietsen en wandelen* opeens in het hart van de activiteit. Daarom hebben we ook vele nieuwe gebruikers mogen verwelkomen, van wie we vaak te horen kregen hoe goed wij het met elkaar hier in Fryslân voor elkaar hebben. Het was net of de crisis de mensen zich hier extra bewust van maakte.

1.1 Programma Bedrijfsvoering

Wat hebben we gedaan?

Ondanks de sterk toegenomen drukte en het vele werk dat we hebben verzet rondom het bouwen van steigers en damwanden, hebben we tevens in de bedrijfsvoering diverse zaken kunnen afronden. Hierdoor kunnen we stellen dat onze organisatie er begin 2021 prima voor staat. Er blijft altijd wat te verbeteren, maar in grote lijn zijn we tevreden en belangrijker, “in control”.

In 2020 hebben we ook ons organisatieontwikkelingstraject kunnen afronden. Dat betekent dat alle processen binnen de organisatie in kaart zijn gebracht en zijn beschreven. Tegelijkertijd is naar de taakomschrijving van de medewerkers gekeken om te bezien welke taken door wie gedaan worden en of er dan gaten of juist dubbelingen zijn in relatie tot de procesbeschrijvingen. De geactualiseerde functiebeschrijvingen zijn aan de provinciale systematiek getoetst, aangezien wij de provinciale cao volgen. Tot slot is met hulp van experts binnen de provincie gekeken naar de waardering van de functies, waarmee de interne procesorganisatie goed op de rails staat.

Qua inzet van personeel hebben we de organisatie goed op peil kunnen houden, al kregen we wel te maken met langdurige ziekte van een van de mensen in de buitendienst. Dit hebben we goed kunnen opvangen. Onze schipper op de milieuboot moest alle zeilen bijzetten om het werk gedaan te krijgen. Door de enorme drukte op het water moest er veel extra afval worden opgehaald. Dit nam zodanige vormen aan, dat er nauwelijks tegenaan te werken was. In een gemiddeld jaar gaat het om circa 180 ton afval dat wij uit het gebied ophalen. In het jaar 2020 ging het om pakweg 220 ton, zo’n 40 ton extra. Het is uiteindelijk allemaal goed gekomen, maar voor de toekomst hebben we hiervan geleerd en inmiddels hebben we maatregelen genomen om op dit vlak voortaan sterker te staan.

Het belangrijkste punt van aandacht blijft nog steeds het vinden van een onderkomen voor Marrekrite waar we de functies kantoor, werkplaats en aanlegkade kunnen verenigen. Dit is een moeizame opgave, maar een goede oplossing hiervoor lijkt in 2021 eindelijk vorm te gaan krijgen.

Wat heeft het gekost?

Bedrijfsvoering	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	JR 2020	JR 2019
Baten	513.769	1.213.769	738.688	1.455.916
Lasten	-661.052	-1.384.387	-822.937	-941.156
Saldo (voor bestemming)	-147.283	-170.618	-84.248	514.760

* De verschillen tussen realisatie en begroting zijn opgenomen in de toelichting op de programmarekening

1.2 Programma Waterreceatie

Wat hebben we gedaan?

Ondanks het feit dat allerlei vormen van landrecreatie voor Fryslân steeds belangrijker worden, is de watersport nog altijd meest dominante kolom binnen ons toeristisch imago. Marrekrite ziet die dominantie terug in de bestemming van de middelen. Het overgrote deel van onze investeringen betreft nieuwe aanlegvoorzieningen: steigers, damwanden en MarBoeien. Marrekrite onderhoudt ongeveer 600 vrije aanlegvoorzieningen op circa 300 locaties in Fryslân. Duizenden boten kunnen elke dag te kust en te keur kiezen op welke prachtige plek zij nu weer gratis gaan aanleggen. Deze enorme voorraad is het resultaat van 60 jaar stabiel beleid met het doel het afmeren voor de watersport in Fryslân naar een steeds hoger niveau te brengen. Met een klein team en ondersteund door een trouwe ploeg vrijwilligers, zorgen we er dag in dag uit voor dat onze mooie plekken in de natuur niet alleen goed verzorgd en veilig zijn, maar ook dat het gras wordt gemaaid, dat struiken en bomen tijdig worden gesnoeid en het recreatieafval wordt opgehaald.

Nog altijd ontwikkelen we ieder jaar nieuwe ligplaatsen en kijken we naar adequate vervanging van bestaande steigers en damwanden. Daarbij ligt onze focus op kwalitatief hoogstaande en duurzame aanlegvoorzieningen. Dat we hier goed in slagen blijkt uit de vele positieve feedback die wij

krijgen. Onze focus op kwaliteit leidt op termijn bovendien tot een flinke verlaging van onze beheer- en onderhoudskosten. Het mes van kwaliteit snijdt aan twee kanten.

Steigers en damwanden

Wij hebben in 2020 een record aantal meters damwanden vervangen. Ook qua steigers hebben we meer werk uitgevoerd dan oorspronkelijk begroot. Dat is gunstig, want daarmee hebben we een flinke inhaalslag gemaakt ten opzichte van voorgaande jaren. Daarbij lieten we ons, zoals altijd, leiden volgens het eenvoudige principe: *wat het eerst moet, wordt het eerst aangepakt*. Deze maatwerk-aanpak is relatief arbeidsintensief, maar per saldo qua kosten het meest efficiënt. Het heeft er bovendien toe geleid, dat we nog nooit ligplaatsen hebben hoeven sluiten vanwege een te slechte staat van onderhoud.

MarBoeien

We hebben in 2020 een uitgebreide inspectie gedaan op onze MarBoeien. Hoewel de eerste boeien al sinds 2013 op het water liggen, leren we nog altijd over wat het betekent om voorzieningen als deze in beheer te hebben. Zo blijkt de ligging van boeien van grote invloed te zijn op de levensduur van de kettingen waarmee zij verankerd zijn in de bodem. Bij steigers en damwanden is dit fenomeen ons overigens al langer bekend. Afhankelijk van de fysieke omstandigheden gaat ook de ene steiger of damwand veel langer mee dan de andere.

In het geval van de MarBoeien denken we dat de combinatie van de grondsoort (zand of veen) in relatie tot beweging (veel of weinig golfslag) de mate van slijtage van de kettingen bepaalt. Omdat veiligheid en zekerheid de allerhoogste prioriteit hebben, hebben we ervoor gekozen om alle 100 boeien te lichten en te inspecteren, hoewel sommigen nog maar een jaar geleden geplaatst waren. Van elke boei is gedocumenteerd wat de bevindingen zijn over de staat van onderhoud. Onderdelen die slijtage vertoonden, zijn vervangen. Ook hebben we direct een tweede verankering aangebracht. Naast aan de reeds bestaande kettingen, liggen de boeien voortaan tevens aan kunststof hijsbanden. Dat levert dubbele zekerheid op en stelt ons in staat te toetsen welke verankering het beste werkt.

Al met al ligt de hele vloot MarBoeien er voor de komende jaren degelijk en betrouwbaar bij. Toch gaan we de exercitie uit 2020 in 2022 alweer herhalen. Dan halen we alle 100 boeien opnieuw uit het water en inspecteren die. Opnieuw documenteren we onze bevindingen, zodat we langzamerhand zicht krijgen op het benodigde onderhoud per boei.

Húskes

De pilotperiode voor de Húskes loopt ten einde. Op dit moment beheren we er drie, liggend op de Marchjepôle (onze drukste plek), aan de Noarder Aldewei (eveneens heel populaire ligplaatsen) en nabij Gaastmeer op de Grutte Gaastmar. Vooral de toiletten op de Húskes waren zeer in trek en blijken een goede voorziening voor de vele mensen in open boten, zonder toiletvoorzieningen.
Zo zien we dat onze innovatieve en volledig zelfvoorzienende rioolwaterzuiveringen langzaamaan de dubbelfunctie beginnen te krijgen die wij voor ogen hadden: 1) zorgen dat mensen hun vuilwater niet langer overboord pompen, en 2) zorgen dat mensen hun behoefte niet in de vrije natuur doen.

Wat heeft het gekost?

Waterrecreatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	JR 2020	JR 2019
Baten	649.141	649.141	1.092.938	638.646
Lasten	-370.966	-362.173	-761.792	-646.536
Saldo (voor bestemming)	278.175	286.968	331.146	-7.890

* De verschillen tussen realisatie en begroting zijn opgenomen in de toelichting op de programmarekening

1.3 Programma landrecreatie

Wat hebben we gedaan?

We hebben het project *Routestructuren bij de tijd & compleet* afgerekend met de provincie Fryslân. De driedelige kaartset voor zowel het fiets- als het wandelknooppuntnetwerk die we in samenwerking met Merk Fryslân als sluitstuk hebben ontwikkeld, blijkt een groot succes. Wij werken momenteel aan de herdruk van de fietskaarten, waarin meteen allerlei actuele ontwikkelingen kunnen worden meegenomen.

Wandelen is een steeds populairder wordende activiteit, waar ook een economie van formaat achter schuil gaat. Die economie past uitstekend bij de vergezichten naar een toekomst waarin rust, ruimte, kleinschaligheid, authenticiteit en duurzaamheid de ijkpunten zijn. Naast *varen* en *fietsen*, werkt Marrekrite met overtuiging aan een infrastructuur waarin bewoners en gasten ook *wandelend* optimaal kunnen genieten van de mooiste provincie van ons land.

In 2020 hebben we met het bestuur afgesproken dat we nu flink gas gaan geven met het realiseren van de TOP-structuur. TOP staat voor Toeristisch Overstap Punt. Op deze plekken kunnen mensen beginnen aan (en eindigen met) hun zwerftocht op de fiets of te voet. Bij een TOP kan men ook de auto achterlaten. Aangezien de TOPs vrijwel altijd in de buurt van horecagelegenheden zijn gevestigd, kan men er vaak ook even naar de wc. Eind 2020 stonden er 6 TOPs in de provincie. Een belangrijk deel van het jaar zijn we bezig geweest met de voorbereidingen voor het grootschalig uitrollen van de tientallen TOPs die er de komende jaren nog bij komen.

Wat heeft het gekost?

Landrecreatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	JR 2020	JR 2019
Baten	111.150	111.150	214.288	89.986
Lasten	-111.150	-111.150	-264.532	-169.242
Saldo (voor bestemming)	-	-	-50.243	-79.256

* De verschillen tussen realisatie en begroting zijn opgenomen in de toelichting op de programmarekening

1.4 Programma Baggeren

Wat hebben we gedaan?

Al vele jaren doet een aantal deelnemers een bijdrage voor baggerwerk. Deze bijdrage is destijds in het leven geroepen om problemen met ondieptes te kunnen verhelpen. Er werd daarbij tot nu toe gewerkt met een “piepsysteem”: als we ergens klachten over ondieptes krijgen, reageren we heel praktisch en direct door het probleem ter plekke op te lossen. Inmiddels willen we echter doelen kunnen stellen, langer vooruit kunnen kijken en eerder weten wat ons qua inzet van middelen boven het hoofd hangt. Daarbij, informatie is niet alleen de basis voor ons beheer, maar ook voor het klantgericht informeren van de watersport. Het liefst willen wij de gebruikers laten weten welke waterdieptes zij overal kunnen verwachten, niet alleen in de geulen, maar ook op de rest van de meren en bij onze ligplaatsen.

Tegen het einde van 2020 hadden we de eerste versie van ons baggerplan gereed en konden we hierover met het bestuur in gesprek gaan. We hebben inmiddels een redelijk zicht op onze totale opgave en veronderstellen dat we deze baggeropgave met een cyclus van 20 jaar kunnen uitvoeren, mits we daarin een aantal principiële keuzes maken. We zullen daarbij nog nader moeten uitwerken welke diepte watersporters kunnen verwachten

bij welke van onze voorzieningen, waarbij sprake kan zijn van differentiatie per groep van voorzieningen en per type gebruiker. We gaan er namelijk vanuit dat niet alle ligplaatsen per se bereikbaar hoeven te zijn voor alle typen schepen. Het belangrijkste is hierin heldere keuzes te maken en die vooral ook heel goed te communiceren, zodat de gebruikers aan de hand van de eigenschappen en afmetingen van hun boot kunnen bekijken waar zij terecht kunnen en waar niet.

Behalve de hierboven bedoelde blauwdruk van de vereiste waterdieptes per locatie, is ook van belang te weten in welke mate de gebaggerde voorzieningen naar verloop van tijd weer aanslibben. Daarvoor zijn we in 2020 gestart om peilingen doen. We moeten weten hoe diep of ondiep het overal is en dat moeten we spiegelen aan de streefdiepte. Daarbij moet worden aangetekend dat de provincie de vaargeulen op diepte houdt. Er ligt op dit moment vanuit PS geen ambitie om de meren qua diepte actief te onderhouden en daarom ligt het niet voor de hand dat Marrekrite aan de oevers van de meren wél een heel ambitieus diepteprofiel nastreeft.

Wat heeft het gekost?

Baggeren	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	JR 2020	JR 2019
Baten	144.417	144.417	144.417	144.417
Lasten	-144.417	-64.417	-92.789	-100.054
Saldo (voor bestemming)	-	80.000	51.628	44.363

* De verschillen tussen realisatie en begroting zijn opgenomen in de toelichting op de programmarekening

1.5 Programma Ontwikkelingen

Wat hebben we gedaan?

Het programma Ontwikkelingen gebruiken we vanouds voor zaken met een innovatief, programmatisch en/of incidenteel karakter. In 2020 hebben we een beperkt aantal zaken vanuit het programma Ontwikkelingen gedekt. Dit geldt bijvoorbeeld voor diverse uren van onze ingehuurde projectleider, de kosten voor de aanpassing van de MarBoei-website, en dergelijke.

Wat heeft het gekost?

Ontwikkelingen	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	JR 2020	JR 2019
Baten	11.400	11.400	5.125	24.402
Lasten	-7.250	-7.250	-	-45.576
Saldo (voor bestemming)	4.150	4.150	5.125	-21.174

* De verschillen tussen realisatie en begroting zijn opgenomen in de toelichting op de programmarekening

1.6 Programma Wimpels, Donateurs & Vrijwilligers

Wat hebben we gedaan?

In 2020 is onverminderd aandacht besteed aan de administratieve processen binnen de organisatie, ook op het gebied van de wimpelverkoop. Hierin hebben we wederom een volgende kwaliteitsslag gemaakt, wat voor een kleine organisatie als de onze belangrijk, maar niet eenvoudig is.
In relatie tot onze vrijwilligers, vanouds een belangrijke groep binnen de organisatie met duidelijke taken op het vlak van de verkoop van wimpels en het inspecteren van voorzieningen, was 2020 een druk jaar en dat is motiverend. Tegelijk was het sociaal gesproken wel mager, althans, naar elkaar en naar de organisatie toe. Wij hebben de vrijwilligers helaas vanwege de coronacrisis niet als groep bij elkaar kunnen brengen. Nu de crisis maar voortduurt moeten we wel gaan kijken naar alternatieve mogelijkheden om elkaar weer eens te treffen. Marrekrite verheugt zich desondanks nog steeds in een actieve groep vrijwilligers, die nauw betrokken is bij de organisatie en haar goed van dienst is. Helaas hebben we in 2020 afscheid moeten nemen van onze oudste vrijwilliger. De heer Dijkstra overleed op 88-jarige leeftijd en was tot zeer recent nog heel actief en bevlogen voor ons op pad. Daarnaast heeft een andere vrijwilliger zijn werk beëindigd. Het is een feit dat de groep vrijwilligers steeds ouder en kwetsbaarder wordt en dat hun werk in de nabije toekomst op een andere wijze zal moeten worden ingevuld. De voorbereidingen hiervoor zijn al enige jaren in volle gang, waardoor we vooral verlies voorzien in sociale zin en in charme. Onze vrijwilligers zijn voor veel watersporters toch de directe contacten in het veld. Wij realiseren ons heel goed dat dit een belangrijk deel van onze waardering bepaalt. Veel watersporters denken zelfs dat Marrekrite een organisatie is die volledig op vrijwilligers draait en kunnen dat vaak niet rijmen met wat er geboden wordt. Zij vinden het “onvoorstelbaar” wat wij doen. Dat is natuurlijk prettig en leuk, maar zelf kijken we daar wat nuchterder naar. Een hoge kwaliteit mag als professionele organisatie en GR ook gewoon van ons worden verwacht.

Ondanks (en wellicht zelfs dankzij) de coronacrisis zagen we in 2020 een sterke opleving van de wimpelverkopen, als ook van de vrijwillige donaties. Of dit een structurele impact heeft kunnen we op dit moment niet zeggen. Ons streven en doel blijft om zowel huurders als eigenaren van boten ervan te overtuigen dat we met onze voorzieningen in Fryslân iets unieks in handen hebben waar vanuit heel Nederland met argusogen naar wordt gekeken. Het liefst zien wij dat elke verhuurder aan elke nieuwe huurder een wimpel verkoopt, maar helaas zien we dit nog niet breed gebeuren.
Wel zien we dat steeds meer watersporters ons willen ondersteunen middels een donateurschap. Over voldoende ambassadeurs aan de kant en op het water om ons gedachtegoed onder de aandacht te brengen, hebben we zeker niet te klagen.

Wat heeft het gekost?

Wimpels e.d.	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijziging	JR 2020	JR 2019
Baten	172.500	172.500	180.197	165.056
Lasten	-11.000	-11.000	-10.960	-12.504
Saldo (voor bestemming)	161.500	161.500	169.237	152.552

* De verschillen tussen realisatie en begroting zijn opgenomen in de toelichting op de programmarekening

2

Paragrafen

2.1 Lokale heffingen

Bij Recreatieschap Marrekrite kennen we geen lokale heffingen zoals bij een gemeente of provincie.

2.2 Weerstandsvermogen

Bij het opstellen van de begroting en jaarrekening dienen de voorzienbare en kwantificeerbare risico's zo goed mogelijk in beeld te worden gebracht. We ontwikkelen hiervoor beleid in overleg met een financiële werkgroep, bestaande uit een afvaardiging van de deelnemers. Dat hangt samen met het inzicht in onze resterende vervangingsopgaven en onze baggeropgave: op het moment dat we deze duidelijk hebben en financieel meerjarig vertaald weten we de impact op ons huidige weerstandsvermogen en kunnen we kijken wat een adequaat niveau is voor de resterende opgaven binnen onze begroting. We hanteren in deze jaarstukken nog de uitgangspunten zoals die tot nu toe gelden. De bestemmingsreserve baggeren (BB) beschouwen we op dit moment nog als ware het een voorziening, omdat we het concept Baggerplan nog niet financieel hebben vertaald in de geactualiseerde begroting 2020.

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing dient ten minste te worden opgenomen:

- Inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- Inventarisatie van de risico's;
- Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's;
- Een kengetal voor:
    a. netto schuldquote
    b. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
    c. solvabiliteitsratio
    d. grondexploitatie
    e. structurele exploitatieruimte *en*
    f. belastingcapaciteit (n.v.t.);
- Een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover Marrekrite beschikt om niet begrote kosten te dekken. Deze weerstandscapaciteit bestaat uit een tweetal elementen:

1. Weerstandscapaciteit in de exploitatiesfeer:
    a. onvoorzien incidenteel en structureel (n.v.t.);
    b. onbenutte belastingcapaciteit (n.v.t.).
2. Weerstandscapaciteit in de vermogenssfeer:
    a. algemene reserve.

	Jaarrekening 2020			
		01-01-2020	**Mutaties**	**31-12-2020**
A	Algemene Reserve (AR)	2.599.723	603.355	3.203.078
B	Bestemmingsreserve Baggeren (BB)	1.346.659	-	1.346.659
C	Bestemmingsreserve Innovatie en Ontwikkeling Recreatie (BIOR)	190.138	-	190.138
	Subtotaal reserves	4.136.520	603.355	4.739.875
	Onverdeeld resultaat 2019	603.355	-603.355	-
	Onverdeeld resultaat 2020			422.644
	TOTAAL EIGEN VERMOGEN	**4.739.875**		**5.162.519**

De weerstandscapaciteit van Marrekrite bedraagt, gelet op de stand van de algemene reserve, zonder het onverdeelde resultaat en inclusief de claim ad. € 57.000 die op de algemene reserve ligt vanuit het project Broeresleat/ rondje Snitsermar (AB-besluit november 2019) ultimo 2020, € 3,15 miljoen euro. De stand van de algemene reserve heeft in 2020 geen bijzondere wijzigingen ondergaan.

Beoordeling omvang van de risico's

Hoe komen we tot de benodigde weerstandscapaciteit?

Bij iedere begroting en jaarrekening actualiseren wij de risico's. We gaan na of er nieuwe risico's zijn bijgekomen en/of risico's vervallen. Van de risico's die we lopen vindt een inschatting plaats van de omvang en van de kans dat het risico zich voordoet. Bij het bepalen van de omvang is ook van belang of het om een structureel risico gaat of een incidenteel risico. Afhankelijk van de mogelijkheden om de risico's te beheersen vindt vervolgens een correctie naar beneden plaats. Alle risico's na correctie tellen wij op. Dat totaal is de benodigde weerstandscapaciteit.

De risicobeoordeling is gebaseerd op de inzichten die tot en met het opstellen van de jaarrekening beschikbaar zijn. Ontwikkelingen en wijzigingen in wet of regelgeving geven op dit moment geen aanleiding de risico's te herijken.

Zoals ook in eerdere jaarstukken aangegeven ligt een belangrijk risico voor een kleine organisatie als Marrekrite in de continuïteit van het personeel. De slagvaardigheid van onze kleine organisatie staat of valt met de aanwezigheid van onze medewerkers. Dat betekent dat (langdurige) ziekte, vertrek of uitval meestal een flinke financiële wissel trekt op onze organisatie. We hanteren daarom in de risicobeoordeling dat de helft van onze gerealiseerde personeelskosten als risico geldt: in 2020 betreft het dan afgerond € 0,3 miljoen euro.

Daarnaast weten we inmiddels dat we een forse meerjarenopgave baggeronderhoud op ons af zullen zien komen. De verwachting is dat we ongeveer € 0,3 miljoen per jaar kwijt zullen zijn aan het jaarlijks baggeronderhoud. Een definitief baggerplan moet het bestuur nog vaststellen en is afhankelijk van de 0-meting en het verloop in de komende jaren van de gemeten diepten bij de verschillende voorzieningen en de keuzes die het bestuur daarbij maakt. Gezien de stand van de bestemmingsreserve baggeren schatten we in dat we de baggerbijdrage in de eerstkomende jaren goed kunnen opvangen.

Omvang weerstandsvermogen

De omvang van het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een ratio. Ratio's kunnen beschouwd worden als indicatie. De ratio voor het weerstandsvermogen wordt aldus berekend (x 1000):

Weerstandsvermogen						
Ratio van het weerstands-vermogen	=	Beschikbare weerstandscpaciteit / Benodigde weerstandscapaciteit	=	3146 / 300	=	1049%

De ratio van het weerstandsvermogen moet minimaal 100% zijn om als "voldoende" te kwalificeren.

Bestemmingsreserves

In de notitie reserves en voorzieningen die het algemeen bestuur in december 2019 heeft vastgesteld, is het aantal bestemmingsreserves aanzienlijk verminderd. Ook de (structurele) storting en onttrekking van de programmasaldi behoren tot het verleden.

Wat op dit moment resteert is een bestemmingsreserve baggeren, die we behandelen als ware het een voorziening vanwege het ontbreken van een actueel beheerplan baggeren. Dit beheerplan hebben we in 2020 als grof concept besproken met onze deelnemers, zodat we vanaf dat moment een nog beter beeld hebben van de impact op ons weerstandsvermogen en de baggeropgave die nog voor ons ligt.

De onderhoudsreserve is opgeheven: het onderhoud aan damwanden en steigers is met de grootschalige investeringen in de vervangingsopgave relatief beperkt. Daar waar vroeger werd gespaard voor "planmatig vervangingsonderhoud" activeren we inmiddels onze investeringen. De daarmee samenhangende kapitaallasten bekostigen we inmiddels via de exploitatie. Daarmee is de noodzaak voor een specifieke onderhoudsreserve vervallen en bekostigen we het onderhoud aan onze voorzieningen vanuit de exploitatie.

Stille en geheime reserves

Marrekrite heeft (meestal ten behoeve van de steigers en damwanden) meerdere kavels water, drassige overs en landbouwgrond in bezit. Deze gronden zijn indertijd om niet verkregen en hebben daardoor geen waardering op de balans. Dit bezit noemt men stille reserves. Op grond van BBV is het niet toegestaan deze bezittingen te herwaarderen: de (historische) verkrijgingsprijs is de waarderingsgrondslag in dit geval. Marrekrite kan een deel van dit bezit verkopen in de toekomst. In 2020 is een (zeer klein) deel van dit bezit verkocht. Grondslag voor een dergelijke verkoop is altijd een taxatie van het betreffende bezit. Een verkoopbate lichten wij toe als een incidentele bate (vanaf € 25.000) in de tussentijdse rapportage of de jaarrekening conform de Financiële Verordening. Op de balansdatum is de omvang van de stille reserves niet bepaald.

Financiële kengetallen

Zoals bij de introductie in deze paragraaf aangegeven zijn niet alle kengetallen voor Marrekrite van toepassing. In onderstaande tabel zijn de relevante kengetallen opgenomen.

Jaarstukken 2020	**Jaarrekening**	**Begroting**	**Jaarrekening**
Kengetallen	**2019**	**2020**	**2020**
Netto schuldquote	-146%	-113%	-52%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-146%	-113%	-52%
Solvabiliteitsratio	91%	100%	88%
Structurele exploitatieruimte	24%	-9%	22%
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft aan in welke mate sprake is van een overschot of tekort aan liquide middelen. In 2020 is sprake van een overschot aan liquide middelen, maar wel nadat een kortlopende geldlening is aangetrokken. Zichtbaar is dat de netto schuldquote dalend is ten opzichte van vorig boekjaar. Dit beeld zien we in 2021 en de meerjarenbegroting vanaf 2022 zich voortzetten.

Solvabiliteit

De solvabiliteitspositie van een onderneming of instelling geeft een beeld in welke mate zij in staat is aan haar toekomstige verplichtingen te voldoen. Het geeft de verhouding eigen vermogen en vreemd vermogen aan. De solvabiliteitpositie van Marrekrite is en blijft uitstekend, maar dalend als gevolg van de aangetrokken (korte) geldlening in 2020.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen een onderneming of organisatie is in de jaarrekening. Hoe hoger het kengetal, hoe beter. Deze structurele vrije ruimte is met het nieuwe financiële beleid toegenomen, omdat het rekeningresultaat bestaat uit de resultaten van alle programma's tezamen en er geen automatische storting of onttrekking meer plaatsvindt aan de bestemmingsreserves.

2.3 Onderhoud Kapitaalgoederen

Aanlegvoorzieningen

Als al onze ruim 600 aanlegplaatsen op ruim 300 locaties achter elkaar zouden worden gelegd, hebben we circa 33 km aanlegvoorziening in de vorm van steigers en damwanden in eigendom en beheer op de mooiste plekken in het buitengebied van de provincie. Daarnaast hebben we eind 2020 in totaal 100 MarBoeien op het water liggen.

Containers

Onze circa 120 containers (recreatie-afval) blijven ‘s winters in het veld staan, maar worden dan wel afgesloten. Ze worden jaarlijks gecontroleerd en – indien nodig – gerepareerd door de schipper van de milieuboot. Daarmee wordt de kwaliteit bewaakt en de levensduur verlengd.

Werkschip (MK1)

Onze eerste echte werkboot is halverwege 2013 aanschaft en schrijven we gedurende 15 jaar af (tot 2028). Vanwege de centrale ligging ligt het schip in een jachthaven in Sneek. Eerder besteedden we het technisch onderhoud uit, maar sinds het team is uitgebreid met onze technisch medewerker watersport doen wij het meeste onderhoud aan onze schepen zelf. Grote technische klussen, zoals het reviseren van motoren, besteden wij nog wel uit.

Milieuboot (MK2)

De milieuboot (vuilcontainerboot) is eind 2013 aanschaft om met ingang van 2014 het recreatie-afval in eigen beheer te kunnen inzamelen. De verwerking van het afval is een taak van Omrin. De schippers voeren het dagelijks onderhoud aan het schip uit, zonodig bijgestaan door de technisch medewerker watersport. In 2014 is een bijboot met motor en trailer aangeschaft om op moeilijk bereikbare locaties afval op te kunnen halen. We schrijven de milieuboot af in 15 jaar (tot 2028).

Duwponton

De werkponton is 6 x 4 meter groot is in 2010 aangekocht om kleine onderhoudswerkzaamheden te kunnen doen en schapen mee te vervoeren, al gebeurt dit laatste al een paar jaar niet meer. De duwponton schrijven we in 15 jaar af (tot 2025).

Installatie YOSS

De mobiele Yoss-vuilwaterpompinstallatie, die destijds op het vuilwaterschip van de provincie geplaatst is tijdens de maanden dat er voor Marrekrite is gevaren ten behoeve van het “project Vuilwaterboot”, is door ons destijds (2014) tweedehands aangeschaft. De installatie staat niet op de balans.

Húskes

We hebben een drietal Húskes in beheer, waarmee we het afgelopen vaarseizoen een innovatieve en volledig zelfvoorzienende rioolwaterzuivering als pilot hebben aangeboden aan de watersporters. Op dit moment beheren we een op de Marchjepôle, de Noorder Aldewei en nabij Gaastmeer op de Grutte Gaastmar. Zij zorgen dat mensen hun vuilwater niet langer overboord pompen, en dat mensen niet massaal hun behoefte doen op plekken waar dat niet wenselijk is. We zien duidelijke resultaten op deze drie locaties. De Húskes zijn met bijdragen van derden gebouwd en staan dus niet op onze balans. De onderhoudslasten van de Húskes zijn fors en zijn niet door ons begroot. De structurele dekking van deze onderhoudskosten is onderwerp van gesprek met onze deelnemers. In 2020 zijn ze verantwoordelijk voor een flinke (incidentele) overschrijding in onze jaarstukken.

Borden netwerken

De knooppuntenborden en informatiepanelen van de knooppuntennetwerken blijven formeel in eigendom van de gemeenten. Ook de vervangingskosten worden doorberekend aan de gemeenten. In totaal is bijna 2.800 km fietspad in Fryslân voorzien van knooppuntbebording (816 knooppunten). Op het gebied van wandelen geldt dat ruim 3700 km wandelpad is voorzien van knooppunten (1966 knooppunten).

Kantoorinventaris

De kantoorinventaris is inmiddels volledig afgeschreven. Vanwege de activeringsgrens van € 25.000 zullen de meeste lasten voor inventaris in de toekomst via de exploitatie lopen.

2.4 Financiering

We handelen conform het vernieuwde Treasurystatuut en Financiële Verordening. Langlopende schulden hebben we op dit moment niet. Wel hebben we in 2020 een kortlopende lening aangetrokken van € 0,5 miljoen voor een half jaar bij de Nederlandse Waterschapsbank. De liquide middelen zijn bij banken ondergebracht als rekening courant tegoeden.

We hebben geen rentelasten uit vreemd vermogen, omdat de rente voor vreemd vermogen op dit moment negatief is. Voor de volledigheid geven we de maxima voor zowel de renterisiconorm als de kasgeldlimiet:

- de renterisiconorm bedraagt 20% van de grondslag, zijnde het begrotingstotaal (lasten) van het betreffende boekjaar (€ 1,94 miljoen); de renterisiconorm bedraagt € 0,39 miljoen.
- de kasgeldlimiet bedraagt voor gemeenschappelijke regelingen 8,20% van het begrotingstotaal (lasten) van het betreffende boekjaar. De kasgeldlimiet bedraagt € 0,16 miljoen.

Schatkistbankieren

In 2013 is een rekening courant geopend in het kader van (het verplicht) schatkistbankieren. De overheid stelt ook Gemeenschappelijke Regelingen verplicht hieraan deel te nemen. Een nadelig gevolg is het verlies van rente-inkomsten, hoewel het op dit moment in sommige gevallen aantrekkelijker lijkt om gelden te lenen dan uit te zetten.

Ten aanzien van het schatkistbankieren geldt een minimaal drempelbedrag van € 0,25 miljoen. De norm voor het bepalen van het drempelbedrag bij een lagere overheid bedraagt 0,75% van het begrotingstotaal (€ 1,94 miljoen), ergo afgerond € 15.000. Marrekrite dient derhalve een drempel aan te houden van € 0,25 miljoen.

2.5 Bedrijfsvoering

Het grootste deel van de kosten in het programma Bedrijfsvoering bestonden tot nu toe uit de salariskosten van de 8 vaste medewerkers. Met ingang van de jaarstukken 2019 rekenen we – voor zover mogelijk – de loonkosten als directe kosten toe aan de verschillende programma's, inclusief een opslag voor overhead. De niet toe te rekenen loonkosten en overige indirecte kosten blijven achter op het programma Bedrijfsvoering. Voor speciale projecten en in het geval dat specifieke kennis noodzakelijk is, huren we tijdelijk externe medewerkers of advies in. Eind 2020 zijn, los van de 8 vaste medewerkers, 2 ingehuurde medewerkers (parttime) werkzaam voor Marrekrite. Bij nieuwbouwprojecten -vervangingsinvesteringen- nemen we zowel de interne als de externe personeelskosten zo veel mogelijk mee in de projectkosten (inhuur ingenieursbureau en directe personeelskosten vermeerderd met een opslag voor overhead).

Personeel (bezetting)	
directeur	0,89
officemanager	0,67
coördinator waterrecreatie	0,89
coördinator landrecreatie	0,67
projectadviseur landrecreatie	1,00
technisch medewerker watersport	0,78
medewerker milieuboot	1,00
medewerker milieuboot	0,17 (uit dienst per 1/3/2020)
medewerker groenonderhoud	1,00
vacature	0,00
TOTAAL	**7,06**

2.6 Verbonden partijen

Niet van toepassing.

2.7 Grondbeleid

Recreatieschap Marrekrite heeft circa 170 percelen land in eigendom waarop (in de meeste gevallen) aanlegvoorzieningen zijn gerealiseerd. We bezitten locaties die zich bevinden in provinciaal of gemeentelijk vaarwater of te midden van terreinen van natuurorganisaties of boeren. Grondbezit is geen doel op zich, maar een middel om ligplaatsen te realiseren. Wanneer we kansen zien om percelen te verkopen (met behoud van het recht er een aanleglocatie te beheren) dan trachten we deze te verzilveren. Het dagelijks bestuur dient altijd in te stemmen met verkoop; het algemeen bestuur dient in te stemmen als de baten voor deze verkoop niet begroot cq. gepland zijn.

Veel percelen land zijn nauwelijks van (financiële) waarde, aangezien de geldende bestemming ander gebruik niet toestaat. Verkoop voor commercieel gebruik is daarom meestal niet mogelijk, tenzij een bestemmingswijziging plaatsvindt. Daar dit – als het al mogelijk is – de nodige voeten in aarde heeft, is van verkoop van eigendommen in relatie tot een gewijzigde bestemming alleen in uitzonderlijke gevallen sprake. Ten aanzien van verkopen van percelen heeft in 2020 verkoop plaats-gevonden van een (klein) perceel aan een derde. Deze transactie heeft € 8.000 opgeleverd.

3

Jaarrekening 2020

3.1 Balans per 31 december 2020

	Saldo 31/12/2019	Saldo 31/12/2020
Activa		
Vaste activa	3.011.631	5.230.010
Vlottende activa	2.217.872	818.168
	5.229.503	**6.048.177**
Passiva		
Vaste passiva	-4.136.522	-4.739.877
Onverdeeld resultaat jaarrekening 2019	-603.355	-422.644
Vlottende passiva	-489.625	-885.657
	-5.229.502	**-6.048.177**

3.2 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting & Verantwoording Provincies en Gemeenten daarvoor geeft en de nadere regels die Marrekrite daarover heeft opgenomen in haar financieel beleid.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De vergelijkende cijfers en toelichtingen zijn aangepast voor vergelijkingsdoeleinden. De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben.

Balans

Vaste activa

Investeringen met een economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht (netto-methode). In die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden met ingang van het jaar van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij geen rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grond wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In eerste instantie zullen we hiervoor een verliesvoorziening treffen, zodat bij

gewijzigde marktomstandigheden deze verliesvoorziening kan vrijvallen. Alleen in uiterste gevallen boeken we waarde af op onze bezittingen als er geen enkel zicht is op een eventueel herstel van deze waarde (duurzame waardevermindering is definitief).

De gehanteerde afschrijvingstermijnen voor investeringen > € 25.000 bedragen in jaren:

Gronden en terreinen	n.v.t
Vervoersmiddelen	5 tot 20 jaar
Machines, apparaten en installaties	5 tot 10 jaar
Overige materiële vaste activa	15 jaar

Investeringen met een maatschappelijk nut

Investeringen met een maatschappelijk nut activeren we evenals investeringen met een economisch nut met ingang van het jaar volgend op de gereed melding cq. levering van de investering. We schrijven via de lineaire afschrijvingsmethodiek af over de verwachte gebruiksduur, waarbij we in voorkomende gevallen rekening kunnen houden met een eventuele restwaarde. Normaliter schrijven we af tot nihil.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen voor investeringen > € 25.000 bedragen in jaren:

Steigers	40 jaar
Damwanden	50 jaar
MarBoeien	10 jaar

Activa in bestelling

De als “onderhanden werken” opgenomen investeringen/bezittingen zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de directe kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen, kosten van bouw- en woonrijp maken, maar ook de directe loonkosten vermeerderd met een opslag voor overhead), evenals een redelijk te achten aandeel in de rentekosten, indien van toepassing.

Vlottende activa

Winsten worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de verkrijgings- of vervaardigingskosten in mindering gebracht. Verliezen worden genomen zodra deze bekend zijn. Indien noodzakelijk worden ter zake voorzieningen gevormd tegen nominale waarde en in de balans opgenomen.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid betreffende debiteuren is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen. Geringe vorderingen worden afgewaardeerd bij het opmaken van de jaarstukken.

Vaste Passiva

Reserves

Reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende passiva

De waardering van overlopende passiva geschiedt tegen nominale waarde. De niet bestede middelen van uitkeringen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel worden als vooruit ontvangen middelen op de balans verantwoord onder de overlopende passiva. De besteding van deze middelen vindt op een later tijdstip plaats.

3.3 Toelichting op de balans per 31 december 2020

Activa	Saldo 31/12/2019	Saldo 31/12/2020
Materiele vaste activa		
Investeringen maatschappelijk nut	2.800.702	5.041.526
Damwanden	1.523.684	3.158.861
Steigers	807.448	1.354.671
MarBoeien	20.328	17.734
Activa in bestelling	449.241	510.260
Investeringen economisch nut	210.929	188.484
Machines, apparaten en installaties	18.802	11.948
Vervoermiddelen	136.599	121.994
Gronden en terreinen	42.708	42.708
Overige MVA	12.820	11.834
Vaste activa	**3.011.631**	**5.230.010**
Voorraden	6.553	3.867
Gereed product en handelsgoederen	6.553	3.867
Uitzettingen <1jr	2.110.531	663.126
Debiteuren	61.986	-
Overige vorderingen	-	-
Vorderingen openbare lichamen	678.545	663.126
BNG Schatkistbankieren	1.370.000	-
Overlopende activa	14.119	12.412
Overige activa	14.119	12.412
Liquide middelen	86.669	138.763
Kas	298	238
RABO rekening courant	29.897	62.046
ING rekening courant	56.473	76.479
Vlottende activa	**2.217.872**	**818.168**
Totaal Activa	**5.229.503**	**6.048.177**

Specificatie en verloop boekwaarde Materiele vaste activa 2020

	Beginbalans	Investeringen	Des investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen derden	Afwaardering	Saldo 31/12
Materiele vaste activa							
Investeringen maatschappelijk nut	1.315.991	1.513.451	1.513.451	-28.740	-	-	2.800.702
Damwanden	882.407	654.853	654.853	-13.575	-	-	1.523.684
Steigers	410.663	409.357	409.357	-12.572	-	-	807.448
MarBoeien	22.921	-	-	-2.593	-	-	20.328
Activa in bestelling	-	449.241	449.241	-	-	-	449.241
Investeringen economisch nut	147.350	84.074	84.074	-20.495	-	-	210.929
Machines, apparaten en installaties	25.711	-	-	-6.909	-	-	18.802
Vervoermid-delen	106.928	41.366	41.366	-11.695	-	-	136.599
Gronden en terreinen	-	42.708	42.708	-	-	-	42.708
Overige MVA	14.711	-	-	-1.891	-	-	12.820
Vaste activa	**1.463.341**	**1.597.525**	**1.597.525**	**-49.235**	**-**	**-**	**3.011.631**

Nadere toelichting

Investeringen in maatschappelijk nut

De totale vervangingsinvesteringen in damwanden en steigers met maatschappelijk nut liggen in 2020 fors hoger dan het oorspronkelijke investeringsbedrag van € 1,25 miljoen: in totaal is er circa € 2,75 miljoen euro aan investeringen gepleegd (inclusief overlopende investeringen uit 2019 en overlopende investeringen naar 2021). We hebben we via de tussenrapportage gemeld aan het algemeen bestuur dat we € 2,8 miljoen zouden investeren. De vertragingen die opgetreden zijn in het verleden rechtvaardigen daar waar mogelijk een versnelling in de realisatie van de noodzakelijke vervangingsinvesteringen en het op peil brengen en houden van het gewenste voorzieningenniveau aan steigers en damwanden.

Specificatie activa in bestelling in 2020	Balanswaarde 31-12-2019	Mutatie	Balanswaarde 31-12-2020
Activa in bestelling			
Activa in bestelling 2019 verschuiving naar MVA (in gebruik) 2020	449.241	-449.241	-
Activa in bestelling 2020		510.260	510.260
	449.241	**61.019**	**510.260**

Activa in bestelling

Onder deze post is het deel van de vervangingsinvesteringen opgenomen dat op 31 december 2020 nog niet gereed gemeld was. Het betreft in totaal € 510.000 aan projecten dat via de balans overloopt naar 2021.

Investeringen in economisch nut

Geen bijzonderheden.

Uitzettingen <1jr

Specificatie van uitzettingen <1jr in 2020	Boekwaarde 31-12-2019	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2020
Debiteuren			
Vorderingen op bedrijven en instellingen	-	-	-
Overige vorderingen	-	-	-
Vorderingen openbare lichamen	-		-
BTW-doorschuifregeling	637.832	-	637.832
Overige vorderingen	25.295	-	25.295
BNG Schatkistbankieren	-	-	-
	663.126	**-**	**663.126**

Debiteuren

Het betreft hier vorderingen op derden, niet zijnde overheidsbedrijven.

Vorderingen op openbare lichamen

Het betreft hier met name de doorschuif-BTW die Marrekrite voorfinanciert voor de deelnemers. De deelnemers krijgen hiervoor jaarlijks achteraf facturen die zij vervolgens kunnen meenemen in hun aangifte voor het BTW-compensatiefonds. De totale vordering over 2020 bedraagt afgerond € 638.000. De overige vorderingen betreffen de incidentele kosten voor Landrecreatie die jaarlijks achteraf aan verschillende deelnemers wordt opgelegd.

BNG Schatkistbankieren

Naast bankrekeningen bij ING en Rabo houdt Marrekrite een rekening aan bij de BNG ten behoeve van schatkistbankieren. Ultimo 2020 hield Marrekrite € 0 aan in de schatkist. De bij ING en Rabo aangehouden bedragen liggen (ruimschoots) onder de minimale drempel van € 250.000.

Berekening benutting drempelbedrag Schatkistbankieren	
Begrotingsbedrag verslagjaar	1.940.377
Drempelbedrag 0,75% van begrotingsbedrag	14.553
Minimaal drempelbedrag	*250.000*

	1e kwartaal	**2e kwartaal**	**3e kwartaal**	**4e kwartaal**
Buiten schatkist	133.250	86.524	68.754	156.366
Ruimte onder drempel	116.750	163.476	181.246	93.634

Passiva	**Saldo 31/12/2019**	**Saldo 31/12/2020**
	Beginbalans	**Saldo 31/12**
Eigen Vermogen	-4.136.522	-4.739.877
Algemene Reserve	-2.599.724	-3.203.079
Bestemmingsreserve Baggeren (BB)	-1.346.659	-1.346.659
Bestemmingsreserve Innovatie en Ontwikkeling Recreatie (BIOR)	-190.138	-190.138
Onderhoudsfonds	-	
Landrecreatiefonds	-	
Onverdeeld resultaat 2019	-603.355	
Onverdeeld resultaat 2020		-422.644
Vaste passiva	**-4.739.877**	**-5.162.521**
Vlottende schulden <1jr	-152.824	-158.585
Schulden leveranciers en handelskredieten	-27.773	-113.523
Overige schulden	-125.051	-45.062
Kortlopende leningen <1jr	-	-500.000
Schulden aan kredietinstellingen	-	-500.000
Overlopende passiva	-336.801	-227.072
Vooruitontvangen bedragen	-17.211	-
Verplichtingen aan overheidslichamen	-319.590	-227.072
Vlottende passiva	**-489.625**	**-885.657**
Totaal Passiva	**-5.229.503**	**-6.048.178**

Verloop boekwaarde vaste passiva 2020

	Beginbalans	Toevoegingen		Onttrekkingen	Bestemming 2019	Overige verminderingen	Saldo 31/12
Eigen Vermogen	-4.136.522			-603.355		-4.739.877	-4.136.522
Algemene Reserve	-2.599.724			-603.355		-3.203.079	-2.599.724
Bestemmingsreserve Baggeren (BB)	-1.346.659					-1.346.659	-1.346.659
Bestemmingsreserve Innovatie en Ontwikkeling Recreatie (BIOR)	-190.138					-190.138	-190.138
Onderhoudsfonds	-					-	-
Landrecreatiefonds	-					-	-
Onverdeeld resultaat 2019	-603.355			603.355		-	-
Onverdeeld resultaat 2020						-422.644	-603.355
Vaste passiva	**-4.739.877**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-5.162.521**	**-4.739.877**

Nadere toelichting

Eigen vermogen

Na de herschikking vorig jaar van onze reservepositie hebben we nu een robuuste algemene reserve. De belangrijkste bestemmingsreserve is die ten behoeve van het baggeren. In onze beleidsnota hebben we aangegeven dat we op dit moment deze bestemmingsreserve beschouwen als ware het een voorziening. Zodra zicht is op de meerjarig baggeropgave kunnen we kijken hoe we met deze bestemmingsreserve om willen gaan naar de toekomst.

Onverdeeld resultaat 2020

De jaarrekening heeft een positief resultaat van afgerond € 423.000. Dat is ongeveer € 60.000 hoger dan in de tussentijdse rapportage werd geraamd. Het verschil is ontstaan door het saldo van een afrekening van een subsidie met de provincie, de meerkosten voor het project Vuilwaterboot en de meerkosten voor baggeren (als gevolg van het opstellen van het concept Baggerplan). Een bestemmingsvoorstel voor het resultaat vindt u in de aanbiedingsbrief van de Jaarstukken 2020.

Vlottende schulden <1 jr

Specificatie overige schulden 2020	
Omzetbelasting	18.318
Uitbesteed werk Provincie Fryslân	26.291
Overige schulden niet gespecificeerd	453
	45.062

Het betreft hier onder andere de BTW-ondernemers aangifte 4e kwartaal aan de Belastingdienst en de factuur voor de jaarlijkse onderhoudswerkzaamheden die we – op dit moment nog – aan de Provincie Fryslân hebben uitbesteed.

Kortlopende schulden <1 jr

Specificatie kortlopende leningen <1jr	
Kasgeldlening NWB-bank rente -0,1%, 6 maanden (tot 20-05-2021)	500.000
	500.000

We hebben in 2020 een kasgeldlening opgenomen via de Nederlandse Waterschapsbank om in onze korte termijn liquiditeit te voorzien.
De condities zijn momenteel dermate gunstig dat we rente ontvangen voor het afsluiten van deze kasgeldlening.

Overlopende passiva

Specificatie en verloop boekwaarde overlopende passiva 2020	
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	-
De van Europese en Nederlandse overheidslichaam ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	-227.072

Een groot deel van de projecten die in de Jaarstukken 2019 zijn opgenomen zijn afgelopen in 2020. We hebben inmiddels twee “nieuwe” projecten lopen, die u kunt terugvinden onder de activa in bestelling. Hieronder een specificatie van het verloop van de overige projecten: het project Tsjûkemar waar we nog twee eilanden aan de slag gaan.

Naam project/ financier	Beginbalans	Inkomsten	Uitgaven	Vrijval	Saldo 31/12
Project Routenetwerk Fryslân bij de tijd	-37.332	-50.000	903	86.429	-
Project Tsjûkemar	-239.433	-	12.361	-	-227.072
Project LF Zuiderzeeroute	-21.285	-	19.874	1.411	-
Project LF Kustroute	-21.540	-4.894	26.434	-	-
	-319.590	-54.894	59.573	87.840	-227.072

Niet uit de balans blijkende langlopende financiële verplichtingen en rechten

Huur kantoorruimte

Marrekrite huurt voor het uitvoeren van de bedrijfsvoering een pand aan de Emmakade 87A te Leeuwarden. De huur bedraagt € 1.089,38 per maand. Het huurcontract voor bepaalde tijd liep tot en met 31 december 2019 en is inmiddels per kwartaal opzegbaar. Wijziging van de huurprijs vindt plaats op basis van de wijziging van het maandprijsindexcijfer volgens de consumentenprijsindex (CPI) reeks alle huishoudens, gepubliceerd door het CBS.

Huur boxruimte en bootruimte

Marrekrite huurt voor de opslag van materiaal 2 boxen aan de Ouddeelstraat 6 te Leeuwarden en voor de milieuboot een schiphuis. De maandelijkse huur voor deze drie ruimten bedraagt tezamen € 682. De huurovereenkomst voor bepaalde tijd liep tot en met 31 december 2019 en is inmiddels per kwartaal opzegbaar. De huur voor het schiphuis is jaarlijks opzegbaar.

Leasecontracten bedrijfsauto's

Marrekrite heeft drie leasecontracten voor bedrijfsauto's die lopen tot en met 11 juli 2022 voor een totaalbedrag van € 16.300 per jaar.

Gebeurtenissen na balansdatum

Geen bijzonderheden.

29

3.4 Programmarekening 2020

Exploitatie-resultaat	Begroting 2020			Begroting 2020 na wijziging			Jaarrekening 2020			Jaarrekening 2019		
Programma	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	Baten	Lasten	Saldo
Bedrijfsvoering	513.769	-661.052	-147.283	1.213.769	-1.384.387	-170.618	738.688	-822.937	-84.248	1.455.916	-941.156	514.760
Waterrecreatie	649.141	-370.966	278.175	649.141	-362.173	286.968	1.092.938	-761.792	331.146	638.646	-646.536	-7.890
Landrecreatie	111.150	-111.150	-	111.150	-111.150	-	214.288	-264.532	-50.243	89.986	-169.242	-79.256
Baggeren	144.417	-144.417	-	144.417	-64.417	80.000	144.417	-92.789	51.628	144.417	-100.054	44.363
Ontwikkelingen	11.400	-7.250	4.150	11.400	-7.250	4.150	5.125	-	5.125	24.402	-45.576	-21.174
Wimpels e.d.	172.500	-11.000	161.500	172.500	-11.000	161.500	180.197	-10.960	169.237	165.056	-12.504	152.552
TOTAAL RESULTAAT	**1.602.377**	**-1.305.835**	**296.542**	**2.302.377**	**-1.940.377**	**362.000**	**2.375.654**	**-1.953.009**	**422.644**	2.518.423	-1.915.068	603.355

Reserves	Saldo	Mutaties	Saldo	Gewijzigd	Mutaties	Saldo	Saldo	Mutaties	Saldo	Gewijzigd	Mutaties	Saldo
Toevoeging/ onttrekking	**per 1-1-2020**		**na wijziging**	**saldo**		**na wijziging**	**per 1-1-2020**		**na wijziging**	saldo		na wijziging
Algemene Reserve (AR)	2.599.723	603.355	3.203.078	3.203.078	-	3.203.078	2.599.723	603.355	3.203.078	2.599.723	603.355	3.203.078
Baggerfonds/ BB*	1.346.659	-	1.346.659	1.346.659	-	1.346.659	1.346.659	-	1.346.659	1.346.659		1.346.659
Ontwikkelings-fonds/BIOR**	190.138	-	190.138	190.138	-	190.138	190.138	-	190.138	190.138		190.138
Onderhouds-fonds										-		-
Land-recreatiefonds										-		-
Subtotaal	**4.136.520**	**603.355**	**4.739.875**	**4.739.875**	**-**	**4.739.875**	**4.136.520**	**603.355**	**4.739.875**	4.136.520	603.355	4.739.875

* Baggerfonds heet na vaststelling Nota Reserves en Voorzieningen "Bestemmingsreserve Baggeren" (BB)

** Ontwikkelingsfonds heet na vaststelling Nota Reserves en voorzieningen "Bestemmingsreserve Innovatie en Ontwikkeling Recreatie" (BIOR)

3.5 Toelichting en verschillenanalyse op de programmarekening 2019

We lichten de verschillen groter dan € 25.000 toe voor de baten en lasten. Het restant van de verschillen op de programma's bestaat uit saldi van kleinere mee- en tegenvallers.

Programma Bedrijfsvoering

Baten (-475.081)

We hebben de deelnemersbijdragen niet toegerekend aan het programma Bedrijfsvoering. Hierdoor ontstaat een (nadelig) verschil van ca. € 430.000. Verder hebben we ca. € 60.000 minder baten uit doorschuif-BTW aan onze deelnemers dan begroot. Ditzelfde verschil ontstaat overigens ook aan de lastenkant. De overige verschillen zijn kleiner dan € 25.000.

Lasten (561.450)

We hebben alle uren die direct zijn toe te schrijven aan de programma's waaraan ze dienstbaar zijn, vermeerderd met een opslag voor de overhead doorgeboekt naar de betreffende programma's. Dit leidt tot een verschuiving van de lasten en een voordeel van ca. € 520.000 op het programma Bedrijfsvoering. Verder hebben we ca. € 60.000 minder lasten uit doorschuif-BTW dan begroot. Ditzelfde verschil ontstaat overigens ook aan de batenkant. De overige verschillen zijn kleiner dan € 25.000.

Programma Waterrecreatie

Baten (443.797)

De deelnemersbijdragen van de andere programma's hebben we toegerekend aan het programma Waterrecreatie. Daardoor ontstaat hier een (voordelig) verschil van € 444.000. Per saldo heeft dit overigens over de begroting heen een budgetneutraal effect.

Lasten (-399.619)

We hebben alle uren die direct zijn toe te schrijven aan de programma's waaraan ze dienstbaar zijn, vermeerderd met een opslag voor de overhead door geboekt naar de betreffende programma's. Dit leidt tot en verschuiving van de lasten. Dit zorgt voor een extra last op dit programma van € 320.000.

Daarnaast hebben we meer onderhoud door aannemers laten uitvoeren: met name de controle op en de aanpassingen aan de MarBoeien (zoals u heeft kunnen lezen in het jaarverslag). Dit heeft gezorgd voor een incidentele overschrijding van een kleine € 38.000.

Verder hebben we met de Pilot Hûskes weliswaar een groot succes geboekt bij de watersporters, de onderhoudslasten van deze voorzieningen komen – op dit moment nog – voor rekening van onze gemeenschappelijke regeling. We zijn wel in gesprek met de provincie, als financier van deze pilot, over compensatie van deze kosten. De onderhoudslasten hebben een – incidenteel – nadelig effect van € 56.000.

Programma Landrecreatie

Baten (103.138)

We hebben een drietal projecten op Land succesvol afgerond: *Routenetwerken bij de tijd en compleet, LF Zuiderzeeroute* en *LF Kustroute*. Met name dat laatste project zorgt, omdat we in voorgaande jaren een deel van de loonkosten ten laste van de exploitatie hebben geboekt, voor een incidentele bate van € 86.000 in 2020. De overige verschillen zijn kleiner dan € 25.000.

Lasten (-153.382)

We hebben alle uren die direct zijn toe te schrijven aan de programma's waaraan ze dienstbaar zijn, vermeerderd met een opslag voor de overhead door geboekt naar de betreffende programma's. Dit leidt tot en verschuiving van de lasten. Dit zorgt voor een extra last op dit programma van € 137.000. De overige verschillen zijn kleiner dan € 25.000.

Programma Baggeren

Baten

Geen bijzonderheden.

Lasten (-28.372)

Op het programma Baggeren hebben we een incidentele extra last waardoor het saldo lager uitvalt dan de laatst vastgestelde begroting, die fors naar beneden was bijgesteld. Het budget was met € 80.000 naar beneden bijgesteld in de tussenrapportage. We hebben incidentele kosten gehad voor het opstellen van het baggerplan, zowel extern als intern. Dit leidt tot een overschrijding van het budget met circa € 30.000. Deze kosten hadden we bij de tussenrapportage niet goed mee geprognosticeerd. De overige verschillen zijn kleiner dan € 25.000.

Programma Ontwikkeling

Geen bijzonderheden.

Programma Wimpels e.d.

Geen bijzonderheden.

3.6 Overzicht incidentele baten en lasten

Overzicht incidentele baten en lasten Marrekrite jaarrekening 2020 (per programma)			
			LASTEN
	Programma	**Begroting 2020**	**Jaarrekening 2020**
1	Bedrijfsvoering	-95.000	-112.417
2	Waterrecreatie	-4.297	-94.335
3	Landrecreatie	-30.000	-43.002
4	Baggeren	-	
5	Ontwikkelingen	-	
6	Wimpels, donateurs en vrijwilligers	-	
	SUBTOTAAL incidentele lasten	**-129.297**	**-249.754**
			BATEN
	Programma	**Begroting 2020**	**Jaarrekening 2020**
1	Bedrijfsvoering	-	
2	Waterrecreatie	-	
3	Landrecreatie	30.000	**137.494**
4	Baggeren	-	
5	Ontwikkelingen	-	
6	Wimpels, donateurs en vrijwilligers	-	
	SUBTOTAAL incidentele baten	**30.000**	**137.494**
	TOTAAL incidentele baten en lasten	-99.297	-112.260

SPECIFICATIE BATEN EN LASTEN > € 25.000				
a	Bedrijfsvoering: inhuur/detachering personeel	-80.000	-106.050	L
b	Bedrijfsvoering: leasekosten auto's	-15.000	-21.317	L
c	Waterrecreatie: exploitatielasten Huskes	-	-56.330	L
d	Waterrecreatie: controle en herstel bevestiging Marboeien	-	-37.135	L
e	Landrecreatie: incidentele onderhoudskosten	30.000	49.653	B
f	Landrecreatie: incidentele onderhoudskosten	-30.000	-43.002	L
g	Landrecreatie: vrijval project routenetwerken/LF-routes	-	87.840	B
h	Overige incidentele baten en lasten	-4.297	14.080	L
		-99.297	**-112.260**	

Bij de controle op de vergelijkende cijfers is geconstateerd dat het ingehouden werknemersdeel niet in mindering is gebracht op het verantwoorde bedrag aan "beloningen betaalbaar op termijn" maar hierbij is opgeteld. Dit resulteert in een correctie van € 7.687. Hierdoor wijzigt de totale bezoldiging over 2019 van € 82.187 naar € 74.500 en dit is als foutherstel verwerkt in de vergelijkende cijfers van de WNT verantwoording.

4

Wet Normering Topinkomens (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is per 1 januari 2013 ingegaan. De verantwoording in deze jaarstukken is opgesteld op basis van het meest recent geldende verantwoordingsmodel.

Het bezoldigingsmaximum voor Recreatieschap Marrekrite bedraagt in 2020 € 201.000 op basis van een fulltime dienstverband (36 uur per week). Het in de tabel weergegeven individueel toepasselijke WNT-bezoldigingsmaximum is gebaseerd op de aanstellingsomvang van de topfunctionaris in dienst van Marrekrite, de directeur.

De directeur valt onder de definitie van topfunctionaris in het kader van de WNT. De bezoldiging ligt significant lager dan het individueel toepasselijke WNT-bezoldigingsmaximum.

Marrekrite maakt gebruik van de vereenvoudigde verantwoording voor AB en DB leden. Dit betekent dat niet alle vereiste bezoldigingsgegevens zijn opgenomen in de jaarrekening.

Algemeen Bestuur

deelnemers	bestuursleden	
Provincie Fryslân (voorzitter)	Mevrouw Fokkens	
Gemeente Achtkarspelen	De heer De Haan	
Gemeente Dantumadiel	De heer Agricola	
Gemeente De Fryske Marren	De heer Veltman	
Gemeente Harlingen	De heer Schoute	
Gemeente Heerenveen	Mevrouw Rinkes	per 26 november 2020
Gemeente Heerenveen	De heer Broekhuizen	tot 26 november 2020
Gemeente Leeuwarden	De heer Wassink	per 25 juni 2020
Gemeente Leeuwarden	De heer Van Gelder	tot 25 juni 2020
Gemeente Noardeast-Fryslân	De heer Boerema	
Gemeente Opsterland	De heer Jonkman	
Gemeente Smallingerland	De heer Van Beek	per 26 november 2020
Gemeente Smallingerland	De heer De Ruiter	per 25 juni 2020 tot 26 november 2020
Gemeente Smallingerland	Mevrouw Wielinga	tot 25 juni 2020
Gemeente Súdwest-Fryslân	De heer De Man	
Gemeente Tytsjerksteradiel	Mevrouw Hoekstra	
Gemeente Waadhoeke	Mevrouw De Pee	
Gemeente Weststellingwerf	De heer Hoen	

Dagelijks Bestuur

deelnemers	bestuursleden	
Provincie Fryslân (voorzitter)	Mevrouw Fokkens	
Gemeente De Fryske Marren	De heer Veltman	
Gemeente Noardeast-Fryslân	De heer Boerema	
Gemeente Opsterland	De heer Jonkman	
Gemeente Súdwest-Fryslân	De heer De Man	
Gemeente Waadhoeke	Mevrouw De Pee	

WNT-verantwoording 2020 GR Marrekrite

De WNT is van toepassing op GR Marrekrite. Het voor Marrekrite toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 201.000 (algemeen bezoldigingsmaximum).
1. Bezoldiging topfunctionarissen.
1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling 2.

Bedragen x € 1	**L. Touwen**
Functiegegevens	**directeur**
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,89
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	73.472
Beloningen betaalbaar op termijn	6.000
Subtotaal	*79.472*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	178.667
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0
Bezoldiging	**79.472**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2019	
Functiegegevens	**directeur**
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,89
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	69.336
Beloningen betaalbaar op termijn	5.164
Subtotaal	*74.500*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	172.444
Bezoldiging	**74.500**

5

Controleverklaring Bentacera

bentacera

Aan: het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling
Recreatieschap voor het Friesche Waterland "De Marrekrite"

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2020 van de Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap voor het Friesche Waterland "De Marrekrite" (hierna: 'Marrekrite') te Leeuwarden gecontroleerd.

Naar ons oordeel:
- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Marrekrite per 31 december 2020 als van de baten en lasten over 2019 in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder de verordening van Marrekrite.

De jaarrekening bestaat uit:
1. de balans per 31 december 2020;
2. de winst-en-verliesrekening over 2020;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4. verantwoording in het kader van de Wet Normering Topinkomens (WNT), als zelfstandig paragraaf onderdeel uitmakend van het jaarverslag van Marrekrite.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en het door het algemeen bestuur vastgestelde Normenkader Rechtmatigheid Gemeenschappelijke Regeling Marrekrite vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Marrekrite zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).
Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Bentacera Registeraccountants B.V.
Lavendelheide 17
Postbus 129
9200 AC Drachten

T (088) 321 08 60
drachten@bentacera.nl
IBAN: NL27RABO0157957667
BIC: RABONL2U

KvK-nummer:
01100531
Btw-nummer:
NL812168628B01

Onze vestigingen:
Bolsward
Dokkum
Drachten
Heerenveen
Leeuwarden
Sneek

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening als geheel bepaald op € 19.500. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstoleranties bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten, inclusief toevoegingen aan reserves. De materialiteit is gebaseerd op het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT.
Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan hen tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 1.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:
- de programmaverantwoording;
- de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:
- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten ingevolge artikel 213 lid 3 onder d van de Gemeentewet, artikel 217 lid 3 onder d van de Provinciewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening
Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder de verordening van de Marrekrite. In dit kader is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het BADO, controleverordening dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 12 december 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,

  het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële versiaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Drachten, 2 maart 2021

Bentacera Registeraccountants B.V.
was getekend

T.A. Schurer RA

Bijlagen bij de jaarstukken 2020

Overzicht baten en lasten (verplichte indeling BBV) jaarrekening 2020

	Marrekrite	Begroting 2020				Jaarrekening 2020			Jaarrekening 2019		
		Baten	Lasten	Saldo		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1	Bedrijfsvoering (excl overhead)	1.213.769	-720.000	493.769		738.688	-135.274	603.414	1.455.916	-191.094	1.267.034
2	Waterrecreatie	649.141	-362.173	286.968		1.092.938	-761.792	331.146	638.646	-646.536	-7.890
3	Landrecreatie	111.150	-111.150	-		214.288	-264.532	-50.243	89.986	-169.242	-79.256
4	Baggeren	144.417	-64.417	80.000		144.417	-92.789	51.628	144.417	-100.054	44.363
5	Ontwikkelingen	11.400	-7.250	4.150		5.125	-	5.125	24.402	-45.576	-21.174
6	Wimpels, donateurs en vrijwilligers	172.500	-11.000	161.500		180.197	-10.960	169.237	165.056	-12.504	152.552
	Overhead	-	-664.387	-664.387			-687.663	-687.663	-	-750.062	-752.274
	Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-				-	-	-	-
	Heffing Vpb	-	-	-				-	-	-	-
	Onvoorzien	-	-	-				-	-	-	-
	SUBTOTAAL PROGRAMMA'S	**2.302.377**	**-1.940.377**	**362.000**		**2.375.654**	**-1.953.009**	**422.644**	2.518.423	-1.915.068	603.355

Overzicht IV-3 taakvelden Gemeenschappelijke Regelingen; Marrekrite jaarrekening 2020

		BATEN		
		Begroting 2020	**Jaarrekening 2020**	**Jaarrekening 2019**
0.1	Bestuur	-	-	-
0.4	Overhead	-	-	-
0.5	Treasury	-	-	-
0.8	Overige baten en lasten	2.282.924	2.351.473	2.494.243
0.9	Vennootschapsbelasting (Vpb)	-	-	-
0.10	Mutaties reserves	-	-	-
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-
2.1	Verkeer en vervoer	19.453	24.180	24.180
2.4	Economische havens en waterwegen	-	-	-
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-	-	-
7.2	Riolering	-	-	-
	TOTAAL BATEN	**2.302.377**	**2.375.653**	**2.518.423**

Overzicht IV-3 taakvelden Gemeenschappelijke Regelingen; Marrekrite jaarrekening 2020

		LASTEN		
		Begroting 2020	**Jaarrekening 2020**	**Jaarrekening 2019**
0.1	Bestuur	-10.000	-13.950	-12.312
0.4	Overhead	-664.387	-687.663	-752.274
0.5	Treasury	-	-3.935	-2.571
0.8	Overige baten en lasten	-711.000	-649.363	-687.203
0.9	Vennootschapsbelasting (Vpb)	-	-	-
0.10	Mutaties reserves	-	-	-
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-362.000	-422.644	-603.355
2.1	Verkeer en vervoer	-26.035	-51.006	-26.917
2.4	Economische havens en waterwegen	-298.413	-120.323	-66.453
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-230.542	-370.438	-286.657
7.2	Riolering	-	-56.330	-80.681
	TOTAAL LASTEN	**-2.302.377**	**-2.375.653**	**-2.518.423**
	TOTAAL SOM BATEN EN LASTEN			**-**

recreatieschap
marrekrite